

Седмична колумна високог представника за БиХ Кристијана Шварц-Шилинга “Нова година, нове перспективе”

Нова година, нове перспективе

Нова година је имала повољан и позитиван почетак. Чини се да су коначно завршени преговори, који су трајали мјесецима, и да је окончано «погађање» око формирања органа власти. Босна и Херцеговина би ускоро требало да има нову владу, а значајно је и да се седам политичких странака, које су се договориле о формирању власти, такође усагласило око свеобухватног програма за даљи напредак ове земље.

Формирање коалиција за успостављање власти и претварање воље бирачког тијела у ефикасне органе власти представља тежак и дуготрајан задатак у сваком демократском друштву. Неке западноевропске земље су се након прошлогодишњих избора такође суочавале са потешкоћама приликом настојања да формирају коалиције и успоставе органе власти, а тај процес се одвијао уз фрустрације које су током протеклих неколико мјесеци биле присутне и у Босни и Херцеговини.

Када је у питању споразум о формирању власти, највише охрабрује чињеница да су га постигле саме странке уз минималну интервенцију међународне заједнице. То је у складу са филозофијом коју сам представио приликом преузимања функције високог представника и специјалног представника ЕУ, прије нешто мање од годину дана, односно када сам истакао да нећу интервенисати током активности на проналажењу рјешења у

случајевима када су рјешења сасвим јасно у оквиру надлежности изабраних босанскохерцеговачких лидера.

Способност да се формира власт у оквиру разумног временског рока има одлучујући значај и за принцип одговорности, што је задатак који је потребно испунити за одвијање транзиције у Босни и Херцеговини у складу са планираним роковима. Предсједништво БиХ, као институција која има уставну надлежност за номиновање предсједавајућег Савјета министара БиХ, је својим активностима током протеклих неколико седмица показало да је спремно да се суочи са изазовом и испуни задатак. Парламент сада мора показати да посједује сличне способности.

Јасно је да нови органи власти још увијек нису формирани и да је потребно још доста тога учинити како би се обезбиједило постојање ефикасних органа власти у Босни и Херцеговини. Да би Парламент могао усвајати законе, потребно је да буде формиран и Дом народа, што још увијек није учињено, а формирање ове институције зависи од формирања органа власти на кантоналном нивоу и нивоу Федерације БиХ.

Ипак, споразум који је постигнут у сриједу представља добар разлог за оптимизам. Лидери политичких странака су показали спремност да постигну потребне компромисе и да једни другима изађу у сусрет како би постигли сагласност о заједничком програму. То представља прагматичан приступ који политичари морају показати како би преузели одговорност за будућност Босне и Херцеговине, као и за ефикасно вођење ове земље.

Самим програмом се као врхунски приоритет поставља европска интеграција Босне и Херцеговине, што је јасна жеља већине грађана ове земље, а посебно, испуњење разних услова за потписивање Споразума о стабилизацији и придруживању са Европском унијом. Ови услови се односе на реструктурирање полиције, реформу јавног РТВ система и сарадњу са Међународним кривичним трибуналом за бившу Југославију у Хагу.

Да би се испунили услови за потписивање Споразума о стабилизацији и придруживању и помогло да Босна и Херцеговина постане земља кандидат за чланство у ЕУ, политички лидери ће морати и даље демонстрирати прагматизам и способност за компромис које су показали у постизању споразума у сриједу. То неће бити лако. Међутим, коначни циљ оправдава све уступке који ће се морати направити на свим странама. Осим тога, Европска унија тренутно ојачава своје присуство у Босни и Херцеговини како би јој помогла у овим настојањима.

Утврђивање програма о којем се могу усагласити сви коалициони партнери само је први корак према стварању ефикасне владе. Влада ће се тестирати на начину утврђивања политике за пружање подршке овом програму и рјешавању кључних питања, као што је уставна реформа, о којима се ставови тренутно разилазе.

Предизборна кампања и неконституисање владе успорило је реформски процес у добром дијелу протекле године. У међувремену, многа горућа питања са којима се ова земља суочава нису нестала сама од себе. Према томе, од кључног је значаја да се нова влада формира што прије и да се парламент усредсреди на реформе и позабави многим неријешеним питањима, што може допринијети и европској интеграцији Босне и Херцеговине и унапређењу животних услова и изгледа за бољи живот свих њених грађана.

Кристијан Шварц-Шилинг је високи представник међународне заједнице и специјални представник Европске уније у Босни и Херцеговини.